

Бр. 11

ИЗВОРЧЕ

списание
за
малки и големи
деца

Здравейте, деца!

Списание „Изворче“ ще ви запознава с чудния свят около вас. Ще ви изпрати малката Капчица да ви води по пътя.

Пишете на Капчица за всичко, което искате да ѝ кажете, изпращайте вашите приказки, стихове, снимки и рисунки на адрес:

**Мария Атанасова, за сп. „Изворче“
гр. Пловдив, ул. „Белград“ № 8 ап.5
E-mail: izvorce@abv.bg**

ДЕТСТВО

Аз слънце на ресниците си нося
и вятър на протегнатите длани,
и тичам пак усмихната и боса
по камъчета бели и огряни.

Дърветата коси зелени свеждат
и облаци - платна издути, бели -
очите ми усмихнати поглеждат,
поглеждат ме и птици, полет спрели.

Аз тичам като птица волнокрила,
по-бърза от лъчите, ветровете,
и бисери на радост в мен съм скрила,
на детството най-хубавото цвете!

Петя Дубарова

Съдържание:

Историята на малката Джина	стр. 3
Приказка за Маша и Мечокът	стр. 4-5
Кукленият театър. Как „оживяват“ куклите и откъде идват	стр. 6-7
Пчелите	стр. 8-9
Моята България - град Калофер и еко-пътека "Бяла река"	стр. 10-11
За цветовете и цветята	стр. 12-13
Домашен ветеринар	стр. 14
Конкурсите на Капчица	стр. 15
Приложение - рисунка на картонени кукли за театър	

Историята на малката Джина

(разказ на Надка Данкова за мечето Джина от зоологическата градина в гр. Ловеч, по истински случай)

Малката Джина се роди в планината. Тя имаше щастливо детство. По цял ден играеше в гората - тичаше по пътечките, събираше жълъди и сухи клонки. Мъхът ѝ беше постеля, маминият кожух - завивка.

Малкото мече беше много любознателно. Един ден то научи чудна новина - долу, в низината тече река, край нея се извива път, а близо до пътя има Горски дом. До него може да се стигне по пътечка - същата, край която Джина беше отрасла. „Вече съм голяма! И сама мога да стигна до Горския дом.“ - реши мечето.

Един ден, когато майка му отиде за храна, то тръгна на път. Вървя дълго, много дълго време. Когато Слънцето измина половината от пътя си по небето, мечето стигна реката. Край пътя го посрещнаха стопаните на Горския дом. Те го нахраниха с мед и мляко. Показаха му различни чудеса: градина, в която растат скъпоценни камъни; котарак-чудак, който е преминал океана; гърво, което ще стане на хиляда години...

Новината за Джина се разчу. Отвсякъде запришждаха хора, за да видят мечето - пътешественик. Но дългият ден измина и мечето си спомни за май-

ка си. То горчиво заплака. Разкай се за своето непослушание.

А майката?! Тя търсеше своята рожба целият ден! Зовеше я, но от нея ни следа!...

Добрите стопани на Горския дом настанаха Джина в дом за малки мечета. Там тя намери нови приятели. Всички много я обичаха! Но тя никога не забрави своята майка - Голямата мечка.

Ден и нощ мечките се търсеха - най-ве и насън. Те молеха Владетелите на планината отново да ги съберат. Смилиха се над тях Добрите същества и ги превърнаха в съзвездия: Голямата и Малката мечка...

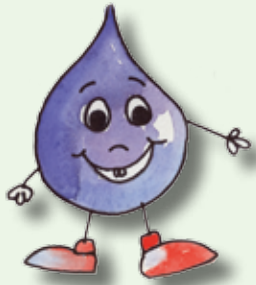
Застанете с лице на север през пролетта и погледнете право нагоре. Ще видите едно от най-големите съзвездия - Голямата мечка. Недалеко от него ще различите Малката мечка...

И днес, Майката никога не се отдалечава от своята рожба - пази я като зеницата на окото си. Обикаля наоколо и се грижи за своето малко мече. Двете Небесни мечки напомнят на майките да пазят децата си, а на децата - да бъдат разумни и добри.

МАША И МЕЧОКЪТ

(руска народна приказка, преразказана от Мария Атанасова)

*В приказката долу
липсват някои думи.*

*Попълни ги скоро,
не използвай гума!*

Живяло някога едно момиче - Маша. Бабата ѝ и дядото ѝ живеели до голяма гора. През лятото Маша отишла на гости да ги види. Един ден тя тръгнала да бере гъби с приятелките си. Децата тичали, смеели се и се гонели. Неусетно Маша се намерила от всички. Сърцето ѝ се свило: „Къде ли съм попаднала? Как да намеря другите?“ Едно пиленце летяло наблизо и Маша го попитала:

- Ей, пиленце, знаеш ли как да намеря пътя към

Пиленцето изчирикало и литнало напред, Маша след Така тя стигнала до една къщичка. Побутнала врата леко и тя се отворила, а вътре какво да види - голямо легло, голяма маса и голям стол.

Тъкмо тръгнала Маша към кухнята и хоп - появил се един голям мечок, гледа и мига с очи.

- Коя си ти и как попадна тук? – попитал Мечокът.

- Аз съм Маша, загубих се в Можеш ли да ми покажеш пътя към къщи? – казала Маша малко смутено.

- Късно е вече, остани да спиш при мен - казал Мечокът.

Нямало как, съгласила се Маша да остане в къщичката на Мечока. Той ѝ направил легло от мека трева и Маша заспала бързо. На сутринта Маша си хапнала мед и лешници и помолила пак Мечока да ѝ покаже пътя към къщи, но той искал тя да остане при него, да му готви и чисти.

Видяла Маша, че не може да спори с него и си казала: "Аз съм малка, но съм умна, Мечокът е голям, но не е толкова умен. Все ще успея да го надхитря!" Тръгнал Мечокът да събира гъби, а Маша забелязала и го помолила да занесе писмо на баба ѝ и дядо ѝ. То изчирикало и заподскачало. Маша взела едно голямо листо и с клечица направила дупчици, като така написала следното писмо: „В гората при Мечока съм. Добре съм. Маша.“

Взело пиленцето писмото в човчицата си, литнало и го пугнало в двора на Прочели те писмото и се разплаkali от радост. Не забравили и пощальона – пиленцето, дали му и му поръчали да носи поздрав на Маша.

В това време Мечокът се върнал с много и Маша сготвила каша.

Той с такова удоволствие започнал да яде, че Маша си казала: "Милият Мечок, на него му трябва някой, който да му готви всеки ден!" На Мечока казала:

- Мечо, искам утре да занесеш на баба и дядо мекички, но да не ядеш от тях! Ще стоя на покрива и ще гледам всичко.

- Хм, мекички! Готово – казал Мечокът. – Ще ги занеса!

Сутринта Маша направила, Мечокът си хапнал и пригответил за път. Нашата умница Маша влязла в коша, сложила отгоре мекичките и Мечокът тръгнал. Казал си: "Колко много мекички е сложила Маша, ще има сигурно и за мен да си хапна".

Вървял госта Мечокът, седнал да си почине и тъкмо посегнал към капака и чул:

- Виждам, виждам, всичко виждам! Не пипай мекичките!

Подскочил Мечокът от страх и тръгнал пак, но все мекичките му в ума. Седнал пак на почивка, посегнал към и пак чул:

- Виждам, виждам, всичко виждам! Не пипай мекичките!

Уплашил се Мечокът и заедно с коша хукнал да бяга, докато стигнал до къщата на бабата и дядото. Запъхтян и уплашен оставил в двора. В това време капакът на коша се отворил и хоп, познайте кой изсочил от там –! Ах, каква радост настъпила!

Бабата, дядото и Маша се запрегръщали! Седи нашият Мечок, гледа и се чуди – какво става?

Маша му благодарила, че я пренесъл и му се извинила за хитрината. Ударил се Мечокът по главата:

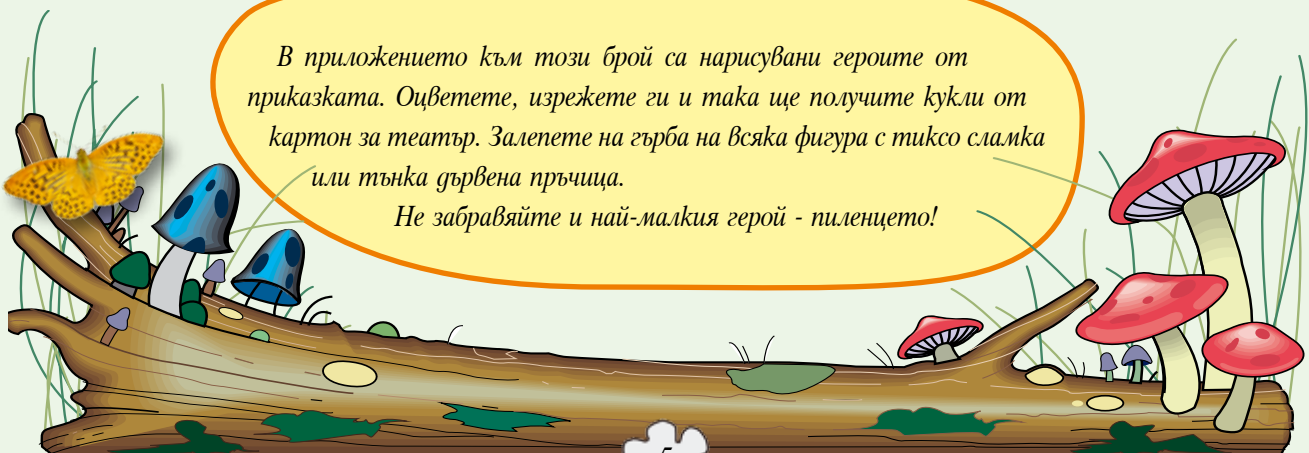
- Ах, какъв съм! Аз си мислех, че наистина виждаш от покрива всичко!

Бабата предложила на Мечокът да си хапне и той развеселен си тръгнал, а Маша заразказвала какво ѝ се случило през тези дни и кой с какво ѝ помогнал. Мечокът останал техен приятел и често идвал на гости. Когато си намерил мама Мечка и тя родила малки, ги водел всички при Маша да си играят.

Нямало по-хубави ваканции за Маша от тези при баба и дядо в къщичката край

В приложението към този брой са нарисувани героите от приказката. Оцветете, изрежете ги и така ще получите кукли от картон за театър. Залепете на гърба на всяка фигура с тиксо сламка или тънка дървена пръчица.

Не забравяйте и най-малкия герой - пиленцето!

КУКЛЕНИЯТ ТЕАТЪР – В МИНАЛОТО И ОВГА

Мили деца, в два последователни броя на сп. „Изворче“ ще ви запознаем с историята на кукления театър. В този брой ще разберем откъде идват куклите, от какви материали са се правели и как се свързани с народните обичаи, а в следващия ще научим интересни неща за актьорите-кукловоди и за историята на професионалния куклен театър.

КАК „ОЖИВЯВАТ“ КУКЛИТЕ И ОТКЪДЕ ИДВАТ

Куклите за куклен театър в пределите на нашите земи идват от древни времена, още от зората на човечеството. Те са свързани с дома, семейството, селището, общността. Някои от тях са били използвани при различни народни обичаи, при които се е умилостивявала Природата за получаването на по-добра реколта и плодородие, за измолване на дъжд, за здраве и за предпазване от зли сили. При тези ритуали са се правели големи кукли, като куклата Герман (за измолване на дъжд при обичая „Герман“), Еньова булка при Еньов ден за здраве и дълголетие. Заедно с тези кукли се появили и кукли за забава на най-малките деца.

 Знаете ли, че:

- думата „кукла“ идва от „кук“, от глагола „кукаря се“ или движа се, въртя се, клатя се

- конците за водене при куклите (марионетките) са се появили по-късно при куклите от кърпи и плат. На тях са останали конци и хората са се сетили да раздвижват куклите по този начин, разбрали са, че те стават по-живи, т.е. „оживяват“

- говорът при куклите идва много по-късно, в древна Гърция

- в миналото са правели кукли от листа, от цветя, от плат, от царевича, от кратунки (тикви), от сенки на ръце

- куклите са изобразявали хора и животни

Ще ви запознаем с няколко вида кукли, използвани в българския народен театър:

КУКЛИ ОТ ЛИСТА - Прабългарите са завивали пръстите на ръката си с листа от липа, с което са молели изцеление. Съединявали са 3 листа с клечици и са правели нещо като конус или кесийка. По-късно са се появили куклите-ръкавички.

КУКЛИ ОТ КЪРПИ И ПЛАТ – В народния куклен театър кукловодите са завивали ръцете си с кърпи, понякога са им слагали кратуни за глава и лъжици за ръце. При тези кукли кукловодите са лягали и са се покривали, за да не се виждат и така са движили ръцете си. Имало и други кукли от плат - такива, с които кукловодите увивали дланите си и изобразявали животни, а другите са от типа на марионетките (кукла на конци), закачени на конци и изобразяващи силуетите на мъж или жена.

Съвременна кукла ръкавица

КУКЛИ ОТ ЦАРЕВИЦА

– Правели са се от царевичен кочан и шума и са изобразявали хора. Подобни кукли се срещат в Мексико и Африка. Там те изобразяват митични животни. В нашите земи от царевица са

се правили и т.н. гълъбета, които са се закачвали с конец над люлката на детето и от топлия въздух те се задвижвали и забавлявали бебето. Подобно на съвременните кукли-марионетки.

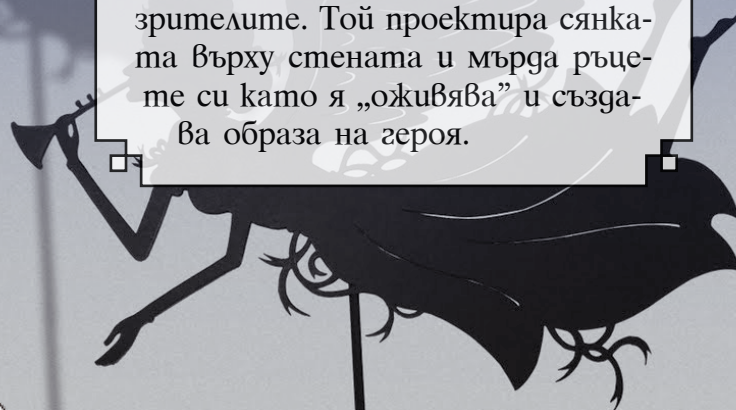

КУКЛИ ОТ ТИКВА ИЛИ КРАТУНИ – Използвали са при обичаите за измолване на плодородие продълговати тикви, подобни на шише, и от него са правели тялото на куклата, като са рисували лицето ѝ. И вие може да опитате да си направите такава кукла. По-късно са закрепвали тиквата на прът и така са я „разигравали”, като са я джирили без да се вижда кукловодът.

КУКЛИ ОТ СЕНКИ

– В миналото са изобразявали предимно животни от ръцете на кукловода, който се вижда от зрителите. Той проектира сянката върху стената и мърда ръцете си като я „оживява” и създава образа на героя.

ПЧЕЛИТЕ

Знаете ли, че: една пчела каца на около 10 000 цвята за един ден, но от нектара, който е събрала през целия си живот, може да се направи само една чаена лъжичка мед.

Пчелните продукти са много разнообразни и полезни за човека: пчелен клей (прополис) - убива микробите и има обезболяващо действие; пчелно мляко - укрепва организма, има противомикробно действие; пчелен восък; пчелна отрова - използва се в медицината.

Пчелите са много чувствителни и когато пчеларят тръгне към кошерите за събиране на меда, без да е съвсем спокоен, пчелите усещат настроението му и може да го ужилят.

Задачата на пчелите не е само да добиват мед, а и да опрашват цветовете на цветята и дърветата.

Без опрашването на растенията, не бихме могли да имаме много от познатите ни храни.

Пчелата има шест крака, две малки крила и шест фасетни очи. Членостопното тяло е пчелата, където пада перилният лъч), с голям брой малки чувствителни усещания. Вкус и мирис, дълго хобот, бира с него цветята.

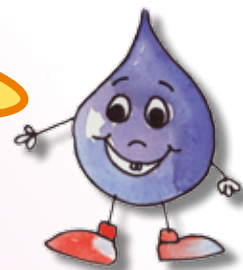

В кошера работят работнички, кралица-майка. Кралицата не работи, тя снася яйца, от които се раждат пчелите. Търтеи пчелите работят по задачи: да събират мед, да преработват в мед, да изграждат кула, имат шестозъбен хобот, се от восък, катко, делят от с различно разположени

има шест големи и две, големи слож-очи (с тях по насекомо, как-вижда само там, перпендикулярно свет-съставени от мно-очички. Тя има и антени, с които мирише и, разбира хоботчето, за да съ-бери прашеца от

С настъпването на пролетта животът в природата става многоцветен и се освежава от аромата на цветята, озвучава се от птичи песни и жужене на пчели. С пчелите, които са медоносни, ще ви запознаем в този брой.

Цветният прашец, наречен нектар, възрастните пчелите изсмукват с хоботчето си и предават на по-младите пчели в кошера. Нектарът преминава по специална тръбичка в медовото стомахче на пчелата и там се съгъстява и превръща в мед. През хоботчето пчелата излива меда в килийките, където той се съхранява. Освен нектар, пчелите събират от цветовете и полен (златист прашец) и след като го преработят, хранят малките си.

Пчелите живеят на големи групи - колонии. Дивите медоносни пчели живеят в гнезда от восъчни килийки по дърветата, а опитомените пчели живеят в кошери, направени от хората. В кошера има дървени рамки, в които пчелите изграждат писти от восъчни килийки, за да събират мед в тях.

живеят пчели, търтеи и царици. Царицата майка има задача да снася яйца, от които се развиват новите пчели. Мъжките пчели са мъжките пчели, които имат най-много нектар и полен, да ги събират, да хранят малките, да ги оплодяват. Килийките са в специална форма, правят писти, по които пчелите отнасят специални жлези, които помагат на коремчето.

Град КАЛОФЕР

Ще ви представим един красив и живописен край от България - Калоферския балкан. Той е част от Националният парк „Централен Балкан“.

и еко-пътеката „Бяла река“

Град Калофер е разположен в подножието на връх Ботев в Стара планина. Съществува легенда за произхода на града и името му - легендата за Алтън Калофер. Тя разказва, че градът е основан в средата на XVI в., когато група хайдутни, предвождани от Калифер войвода, владеели тази част на Стара планина и постоянно нападали преминаващите турски кервани. Това принудило султана да им разреши да се заселят на това място, при условие, че престанат да нападат керваните. Войводата приел предложението и се установил на територията на днешния Калофер.

През следващите векове Калофер се замогва като град, населението му е имало добри доходи, заради което бил наречен „Алтън Калофер“ (Златен Калофер). В него е живял известният български поет и революционер Христо Ботев, чийто баща Даскал Ботьо, е основал едно от първите училища в България.

В Калофер и в околностите има няколко забележителни църкви, манастири и параклиси. Мъжкият и Женският калоферски манастири са най-значимите от тях. Женският манастир се намира на около 5-10 минути пеша от центъра, а Мъжкият манастир се намира на около 15-20 мин. с кола, или на около 1 час ходене пеш

от центъра на града и е разположен в живописна долина на брега на Бяла река, заобиколен от прекрасни планини.

На около 8 км северозападно от Калофер, близо до Калоферския мъжки манастир, се намира еко-пътеката "Бяла река". До нея се стига по черен планински път, водещ до манастира. Заг него, на около 200 м, е входът на Националния парк и на комплекс „Бяла река“.

Преди да тръгнете по еко-пътеката, можете да се запознаете с картата на резервата. А като поемете нагоре, ще откривате постоянно изненади - много табла с рисунки и информация за растенията, животните и птиците в Националния парк "Централен Балкан". Пътеката е приятна за ходене, направени са 8 моста над Бяла река, места за почивка и бивак. Дължината на пътеката е 1830 м, а в крачки - 3724 крачки! Преходът е за около 2 часа.

Като посетите това място, ще направите не само чудесна разходка, но и ще научите интересни неща за живота в тази част на планината. Река лъкатуши по камъни и скали, има чудесни вирове, най-известен от които е Синият вир. Маршрутът е приятен за ходене през цялото време на годината. Елате тук, за да се убедите сами!

Синизер

Орехче

Синя жлъчка

Златка

За ЦВЕТОВЕТЕ И

Светлината, която е около нас, дава живот. Тя се състои от седемте цвята на дъгата: червен, розов, оранжев, жълт, зелен, син, виолетов. Ако искате да ги видите, можете да използвате диск за компютър или стъклена призма, сложени под слънчевите лъчи.

Всеки цвят има различно въздействие върху хората. За да усилите въздействието на цвета, който ви трябва, можете да носите в този цвят: шапка, шал, кърпа, панделка или да си представяте, че ви залива душ от червена, розова, оранжева светлина и т.н.

Ето какво е значението и приложението на цветовете:

С червения цвят ставате по-активни. Ако сте анемични, носете грехи в червено.

С розовия цвят ставате по-меки и обичливи. Ако искате да виждате красивите неща в света, използвайте розовия цвят.

С оранжевия цвят ставате по-самостоятелни. Ако искате да развиете индивидуалността си или ако сте болни, представяйте си портокаловия цвят, за да оздравеете по-бързо.

С жълтия цвят ставате по-мъдри. Ако искате да станете по-умни, търсете жълтия цвят.

Със зеления цвят растете по-бързо. Ако искате да успявате навсякъде и да се развивате бързо, избирайте зеления цвят.

Със синия цвят ставате по-музикални. Ако ви трябва вяра, представяйте си светло-синия цвят. Ако искате да сте уверени и устойчиви, обърнете се към тъмносиния.

С виолетовия цвят ставате по-силни духом. Ако искате да сте силни и благи, изберете виолетовата краска.

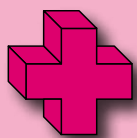
Белият цвят е цветът на чистотата. Ако искате да сте чисти и съвършени, посегнете към бялото.

Цветята са нашите по-малки братя и сестри. За тях се казва, че са деца на ангелите.

Оцветете цветята на тази страница в съответните цветове на дъгата. Помислете кой цвят обичате най-много и в кой цвят преобладават вашите дрехи.

Домашен ветеринар

Как се отглежда

морско свинче

Най-важното, което трябва да знаете, когато си купувате морско свинче е следното:

1. Място за живот

Когато купувате морско свинче трябва да знаете, че те по принцип не се разхождат свободно из къщата като кучетата и котките. В зоомагазина, от който сте решили да купите домашния си любимец, трябва да се предлагат и клетки за морски свинчета. Те се състоят от пластмасово легенче и железни решетки. На дъното на легенчето се слагат трици и се сменят веднъж седмично.

2. Хранене

Морските свинчета имат специална гранулирана храна, която се продава в зоомагазините, но за животинчето не е добре да се храни само с нея. Пресните плодове и зеленчуци, както и тревата от двора са лакомства за тях и е добре да им се дават. Морските свинчета пият вода, но не като нас - от чаши, а от специални шишенца, които също можете да си купите от зоомагазина. Водата в тях се сменя всеки ден.

3. Разходки

Въпреки, че морските свинчета не са като кучетата и котките и не трябва да се разхождат всеки ден, за тях е добре от време на време да излизат със стопаните си. Може да ги заведете на двора си или на близката поляна, където да си похапват трева на воля.

Белослава Генова

Помните ли снимката на малкото бездомно коте от тази рубрика в брой 9?

Ето как изглежда Афродита сега!

КОНКУРСИТЕ НА КАПЧИЦА

РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНКУРСА за изработка на кукли

Капчица благодари на всички 28 участници в конкурса за изработка на кукли за театър! Те представиха общо 23 работи - снимки на кукли от различни материали.

В конкурса участваха:

- 15 деца от училище "Патриарх Евтимий" гр. Пловдив
- 9 деца от ателие "Севколорит" гр. Пловдив
- Милослава Карауванова 12 г. от гр. Пловдив
- Кристина Коларова 7 г. от с. Крумово
- Полина Коларова 5 г. от с. Крумово
- Роза Атанасова на 6 г. от гр. Пловдив

Наградите
ще бъдат
раздадени
през м.април
2011 г.

Сами преценете колко колоритни и красиви кукли са направили участниците, като разгледате снимките на тяхните работи!

Всички участници получават награда - списание "Изворче" брой 10 и 11.

Специална награда получават: Милослава Карауванова 12 г., Георги Ганев 13 г. и Алехандра Лескун, 10 г.

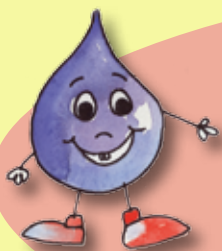
Милослава
Карауванова

Алехандра
Лескун

Георги Ганев

Капчица обявява ЛИТЕРАТУРЕН КОНКУРС

Напишете стихотворение, есе, разказ или приказка на избрана от вас тема в обем до 1 компютърна страница и ни ги изпратете до 30.04.2011 г. Ако сте на възраст до 14 години, участвайте в конкурса!

Кукли и мартенички от конкурса на сп. "Изворче"

Елеонора Добрева,
7 год. /Ателие"Колорит"/

Габриела Сиракова,
10 год. /Ателие"Колорит"/

Биляна Георгиева, 7 год.
/Ателие"Колорит"/

Александра Василева,
9 год. /Ателие"Колорит"/

Полина Коларова, 5 год.

Кристина Коларова, 7 год.

Роза Атанасова, 6 год.

Михаела и Елена

Веселин

Азлика и Жанет

Атанас

Христина

Клари, Маги, Яна
и Евлин

Онник

Светлана

Цена: 2,50 лв.

